

Şair Yazar Mehmet Gözükara İle Şiire Dair

– F.Ç.Kabadağı · 24 Eylül 2014

Şair, sancısını çekmediği hiçbir şiiri yaz/a/maz.

Mehmet Gözükara

Şair nedir sana göre dersiniz
İnsanlar içinde insandır şair.
Şiir olur ona her ne verseniz
Mermere estetik katandır şair.

Akıl fikir eden şuur ahenktir
Gözyaşı billurdur tenler renk renktir
Feraset, ufuk'u önemsemektir
Zamanın elinden tutandır şair.

Gecede yıldızlar olur kılavuz
Yemekte lezzettir biber ile tuz
Şiir ikliminde Selim'i Yavuz
Sözün ülkesinde sultandır şair.

İnsan kainatta var olan özdür
Gönüle aynadır irfana yüzdür
Niyeti murada taşıyan sözdür
Serpilip yeşeren fidandır şair.

Dost dosta gönderse bir kuru selam
Alan bayram eder kaybolur elem
Şair bir tılsımı taşır vesselam
Midyede inciye bulandır şair.

Şair söz atının küheylanıdır
Kelime avcısı öz ceylanıdır
Hakkı, hakikati zikir yanıdır
Biatta itaat kılandır şair.

Bir gün her kurulu düzen katlanır

Sadık olanları vefadan tanır
Bilmem Gözükara'm neden utanır
Sana kim demezse yalandır şair.

Seyr ü Sefer isimli kitabında "Şair" isimli şiirde şairi böyle tarif eden şair ve yazarımız Mehmet Gözükara'ya (Kahramanmaraş-Elbistan) gözümü karartıp söyleşi isteğinde buldum. Sağolsun beni kırmadı. "İnsan yeri geldiği zaman sahip olduğu hüneri göstermezse o hüner zayi olmuş demektir" diyor ya Sadi, Mehmet Gözükara hocamız da öyle yapmış bana kalırsa. Söyleşimizi sizlerle paylaşmadan önce kendisini henüz yakından tanımayanlar için kısa bir hatırlatma yapalım.

Elbistan'ın Eldelek köyünde doğan şairimiz, Teknik Lise mezunu ve halen bu alanda Elbistan Termik Santralinde tekniker olarak görev yapıyor. Şiirleri birçok dergide yayınlanmış. İki çocuk sahibi ve dokuz kitaba imza atmış olan şairimiz, şiirlerine, köşe yazılarına devam etmektedir. Nasıl yapmış peki bunları? Kendisine soralım.

"Sayın Mehmet Gözükara Hocam, bana hep "Soyadınla alakan yok, hiç kabadayılığını görmedik," derler, ben de "O işlere eşim bakıyor" diye gülerim. Siz soyisminizle bağdaşır mısınız? Şair-yazar Mehmet Gözükara olmak zor mu?"

Şair Mehmet Gözükara olmanın getirdiği ve korunup kollanması gereken bir takım sorumluluklar vardır. Onları koruma adına gösterdiğiniz çaba hayatınızı disiplin altına almanıza vesile oluyor. Çocuk yanınızı açığa vur(a)mamayı beraberinde getiren bir mesuliyet duygusundan bahsediyorum. Lugatte gözükaralık: Gözü pek (korkusuz), göz rengi kara, kararlı, pakıl, vs anlamlarına gelir. Gözükara'lığım bende, sözü muhatabına dolandırmadan söyleme şeklinde tezahür eder. Lafı eğmem, bükmem. Demem gerektiği şekliyle söylerim. Şair aynı zamanda hazır cevaptır. Hiciv şairlerine bir de sivri ve keskin dil eklenir. Galiba ben her iki hal ile hallenenlerdenim.

Şiire başlamanız nasıl oldu? İlk şiiriniz aşk şiiri miydi -genelde öyle olur- yoksa aileye, doğaya dair mi yazılmıştı?

Bizim çocukluk ve gençliğimiz, siyasi çalkantıların tavan yaptığı döneme rastlar. O yıllar ayrışmanın atbaşı, ötekileşmenin ipinin ucunun kaçtığı yıllardı. Bir tarafta Necip Fazıl ve Abdurrahim Karakoç şiirlerinin, diğer tarafta Nazım Hikmet ve Âşık İhsani'nin şiirlerinin miting meydanlarında okunduğu zamana şahitlik edersinde şiire hicivden başlamaz mısın? Malum şartların getirdiği konjunktürden ötürü ilk şiirimi Abdurrahim Karakoç'a öykünerek hiciv şiiri olarak yazdım.

Gözükara mahlasıyla Kalem Halk Şairi olarak kimliğiniz var. Bu kimlik kimlere veriliyor diye sorsam cahilliğimi mazur görerek cevaplar mısınız?

Estağfurullah, ne demek mazur görmek. Siz; şiir ve şairle alakalı her şeyi sormakla görevlisiniz. Kalem Halk Şairi kimliği; Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü'nce "Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcılarının Tespiti ve Kayıt İşlemleri Yönergesi" kapsamında yapılan değerlendirme sonucu verilmektedir. Bende bu değerlendirme kuruluna müracaat ettim. Yapılan mülakatta "Kalem Halk Şairi" kategorisine girdiğimi kabul eden heyet Bakanlık tarafından Kalem Halk Şairi kimliği verilmesini uygun gördü.

Halk şiiri yazan her şair bu kurula müracaat edebilir. Halk şiiri konusunda ehliyetli kişilerden oluşan heyetin onayını alan her halk şairine bu kimlik veriliyor.

Dokuz kitaba imza attınız. İlk kitabınızın çıkış aşamasındaki zorlukları, yaşadığınız heyecanı eminim dün gibi hatırlıyorsunuzdur. Bizimle de paylaşır mısınız?

İlk kitabımı çıkarmaya karar verdiğimde, işin doğrusu işe nerden başlayacağımı bilmiyordum. Şiir dosyası koltuğumun altında epey dolaştım. Sonra Elbistan'da Serdar Matbaası'na giderek ilgili arkadaşla meramımı anlattım. O arkadaş beni Elbistan Yayınlarının sahibi merhum A. İhsan Kuyumcu'ya yönlendirdi. Önsözünü kızım Canan'ın yazdığı "Söz Alev Aldı" isimli ilk kitabımı 2002 yılında çıkardım. Dokuz değil, kırk dokuz kitaba imza atsam ilk kitabımın heyecanının yeri başka.

Evet, gerçekten bu konuda çok haklısınız. Peki Mehmet Hocam, kitaplarınızın bazıları ortak çalışma ürünü. Onlar hakkında bilgi alabilir miyiz?

Benim yaşadığım coğrafya şairler diyarıdır. Türk şiirinde Kahramanmaraş'ın yeri, Kahramanmaraş'ta da Elbistan ve Afşin ilçelerinin yeri farklıdır. Bizim topraklar zor işlenir. Türkiye'nin dördüncü büyük ovasının içinden üç ırmak akarken, topraklar suya hasrettir. Umutlar bildirdan (giden yıldan) kalmadır. Bundan ötürü her insanın boğazına düğümlenen bir diyeceği vardır. Tek başına olunca söyleyemeyeceği şeyleri bir araya gelince söyleyebilir ümidiyle şairleri tetikleyerek ortak çalışma alanları açtım. İyi ki de yapmışım. Türk edebiyatında ilklerin olduğu eserlere imza atk.

Türkiye çapında birincilik ödüllerinizi var. Bu bir şair için mutluluk verici bir şey olmalı. Birini anlatır mısınız?

Hay hay. 2002 yılında ilk şiir kitabımı çıkarmıştım ve artık kitabı olan bir şairdim. Kendime olan özgüvenim artmıştı. 2003 yılında Necip Fazıl Kültür Vakfı'nın "Kutlu Doğum Haftası" münasebetiyle açmış olduğu şiir yarışmasına "Mukaddime" isimli şiirle katıldım. Vakıftan telefon eden görevli; yapılan değerlendirme sonunda benim şiirim dereceye girdiğini, törene mutlaka katılmam gerektiğini telefonu açan eşime söylemiş. Eşim, beni telefonla arayarak "müjdem ver" derken gizleyemediği heyecanı sesine yansıtıyordu. Ailecek katıldığım ödül töreninde, dereceye giren şiirimi kürsüde okurken ayağımın yere bastığını hissedemiyordum.

Müthiş bir hatıra... Henry Lewe demiş ki “Çabuk yazmak, çok yazmak önemli değildir. Dünya nasıl yazdığına değil ne yazdığına bakar.” Mehmet Hocam, siz okuduğunuz şiirlere nasıl bakarsınız bir şiirden neler beklersiniz?

Her kim ne yazarsa yazsın kendini yazar. Sende her ne varsa, o sözüne yansır. “İnsan dilinin altında gizlidir” demişler. “İnsan görünüşüyle (kıyafetiyle) karşılaşır, fikirleriyle (konuşmasıyla) uğurlanır” sözünden yola çıkarsak biz de “şair kitaplarıyla karşılaşır, şiirleriyle uğurlanır” diyebiliriz.

Kitap sayısı, edib ve şairin verimli olması açısından mutlaka önemlidir. Bana göre bir eseri kıymetli kılan sıradışılığıdır.

Bir şiirden ne beklersiniz sorusuna gelince; sıradanlık sırasından kendini kurtarmış, hakikat ufuklarına yelken açmış, okuyucusunu yüreğinden yakalayarak ne söylediğinin şuurunda olan bir şairin ne istediğini yazdığı şiirin okuduğum şiir olmasını beklerim...

Kitaplarınız eminim ki bin bir emekle, bin bir gecenin sukutunda yazılan şiirlerle dolu. “İyi ki de yayınlamışım” dediğiniz kitaplarınız hangileridir? Ya da “keşke şu kitap üzerinde daha çok çalışsaydım” dediğiniz oldu mu? Niçin?

Genellikle keşkeleri fazla olan bir toplumuz. Ancak keşkelerin, keşke demeyeceğimiz mükemmelliklerin alt yapısını oluşturduğunu da unutmamak gerekir.

Koca Sinan’ın ustalık eserinin ilk ayağını oluşturan çıraklık eserim dediği Şehzadebaşı Camii hiç şüphesiz ki keşkesiz bir eserdir. Oradan edindiği tecrübeyi edinmemiş olsaydı ne kalfalık eserini ne de ustalık eserini vucuda getirebilirdi.

İlk kitabım bir sonrakine, bir sonraki bir sonrakine varıncaya değin yayınladığım son kitabıma varıncaya kadar bir önceki bir sonrakine kundaklık etmiştir.

Halk şiirinde bulunduğum nokta açısından baktığımızda, bunların yaşanılma mecburiyetinin tezahürü olarak ortaya çıktığını müşahede ediyorum.

Bu bakış açısıyla baktığım için keşkem yoktur benim.

Her kitap başlı başına ciddi bir çabanın ürünü. Siz bugüne dek şiir kitapları içinde hangilerini beğendiniz?

Dedim ya, ben şairlerin harman olduğu yerdenim. Ben okumayı söktüğümde Abdurrahim Karakoç’un “Vur Emri” kitabını okuyarak okumamı geliştirdim. Benim başuçu kitabımdı. Sonra Necip Fazıl’ın “Çilesi”ni tattım. Bahaettin Karakoç’un “Seyran ve Sevgi Turnaları”, H. Vasfı Taşyürek’in “Dile Gelen Anadolu ve Ülkü Tomurcukları” gibi nice eserleri okuyarak büyüdüm.

Hakkı verilerek yazılan her eseri beğenirim. Yetik Ozan’dan Arif Nihat Asya’ya, Orhan Veli’den Yavuz Bülent Bakiler’e, Neyzen Tevfik’ten, Nazım Hikmet’e, Faruk Nafiz Çamlıbel’e kadar hepsinin eserlerini

beğenerek okurum.

Türk Şiirinin Beyaz Kartalı Bahaettin Karakoç'la...

Örnek aldığınız, okuduğunuz şairler kimlerdir?

Şiire ilk başladığım yıllarda Abdurrahim Karakoç'u örnek aldım. Hatta onun gibi şiir yazmak istedim.

Baktım ki o kendi gibi yazmış. Onun için bundan döndüm ve benim gibi yazmaya başladım.

Şair ayırt etmem. Yeter ki yazdığı şiir olsun, hepsini okurum. Ahmet Arif, Atilla İlhan, Özdemir Asaf, Can Yücel, M. Akif, Orhan Veli Kanık... Dedim ya ben şair ayırt etmem...

Şiir yazmak isteyen benim gibi yeteneksiz ama gayretli talebelerinize neler önerirsiniz?

Şiir yazmak isteyenlere söyleyeceğim fazla bir şeyim yoksa da, iyi şair olmak isteyenlere bir çift sözüm var:

Önce iyi bir insan olsunlar, sonra da çok okuyup az yazsınlar...

Köşe yazılarınızda nelere ağırlık veriyorsunuz?

Köşe yazılarımda bana ulaşan içi dolu kitapları-eserleri konu alan makalelerin yanı sıra; anı, şiire ve şölene dair hatırat, ilginç bulduğum yaşanmış hayatlardan kesitlerden tutun da, hâl ehlinin samimiyetini katkı yaptığı bir pikniğe varıncaya değin hemen her şey...

Şaire ilham veren aşk mıdır yoksa heves mi?

Kainatın mayası aşktır. Aşk olmadan hiçbir şey olmaz. O aşk ki; muhabbetin adıdır. O aşk ki; var oluşun sebebidir. Aşk'la; su buluta, bulut yağmura, yağmur rahmete dönüşür. Aşksız sineler kıraç, gönüller çöldür. Aşkla kömür elmasa, midye inciye dönüşür. Söz; aşk'la kıymet kazanır. Şiir hevesle yapılacak bir iş değildir. Heveslenenler boşa heveslenmesin...

Antolojiler, sosyal paylaşım siteleri ve edebiyat sitelerini paylaşma-okunma- yorumlama- gerçekçilik anlamında karşılaştırsak neler söylersiniz?

Yukarda bahsettiğiniz siteler, ahbap-çavuş ilişkisine dayalı münasebetlerin kol gezdiği alanlardır. Orda sanat kaygısı taşınmaz, hatır gönül kaygısı taşınır. Zaten bu gibi sitelerdeki çoğu paylaşımcıda yaptığı şeyin eleştirilmesine tahammül etmez. Çoğu kez bunun asıl nedeni tarif edilecek şeye takat yetirecek donanımda olmadığıdır.

O tip yerlerde ederini bulmak samanlıkta iğne aramaktan farksızdır.

Bu gerçekleri birden duyunca yüreğime sızı düştü desem kızmazsınız inşallah. Mehmet hocam, şiir ustası olan siz, okurlarınızdan ne gibi tepkiler alıyorsunuz? "Bana da bir şiir yaz," diye sipariş verenler

muhakkak oluyordur. Şiir ilhamsız yazılır mı?

İçinden geçtiğimiz süreçte söz değeri bilinmediği için her şair bununla karşılaşmıştır. Önemli olan, sermayesi söz olan şairin kendi tavrıdır. Şair, sancısını çekmediği hiçbir şiiri yaz/a/maz.

Yazmamalıdır da...

Okurlarımızla ilhamı üstünde bir şiirinizi paylaşmak istesek hangisine müsaade edersiniz?

Mademki sohbetimizin konusu şiir; o vakit okuyucularıyla "Şiir" isimli şiirimi paylaşayım.

Şiir

Şiir nedir sana göre dersiniz

Darası düşülmüş hitaptır şiir.

Şiir olur gökçe güzel görseniz

Usuldür, erkândır adaptır şiir.

Şiir katlı-çütlü şiir ahenktir

Şiir gökkuşağı şiir renk renktir

Şiir hakikati önemsemektir

Harfi haddelenmiş kitaptır şiir.

Şiirde ses rahmet dil kılavuzdur

Şiir her yemekte biberdir tuzdur

Şiir gâhî selim gâhî yavuzdur

Nurun raks ettiği turaptır şiir.

Şiir filizlenen tohumda özdür

Şiir aynadaki görülen yüzdür

Şiir tesettürlü tılsımlı sözdür

Gönül tezgâhında keleptir şiir.

Şiir bir merhaba şiir bir selam

Şiir kutlu mabet şiir bir Âlem

Şiir kanatlanmak demek vesselam

Âminli duada taleptir şiir.

Şiir düş yolunun küheylanıdır

Şiir ruh dağının söz ceylanıdır

Şiir her çirkinin güzel yanıdır

Kavrulan kumlarda seraptır şiir.

Ŗiir ilesine Ŗair katlanır
Her Ŗair Ŗiiri sözünden tanır
Gözükara'm kem söz etse utanır
İffettir, izzettir edeptir Ŗiir.

Bu güzel sohbetiniz için teŖekkr ediyorum, alıŖmalarınızda baŖarılarınız daim olsun diyorum. Çok Ŗey öğrendim, çok Ŗeyin yeniden farkına vardım Ŗahsım adına... Okurlarımızın da benimle aynı fikirde olduğundan eminim. Var olun.

TeŖekkr ederim Fatma Hanım. Sizin de her gününüz Ŗiir güzelliğinde olsun.